

SENATUL ROMÂNIEI

Nr. 4307 / 09.09.2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 11005 / 09 SEP. 2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CANCELARIA PREȘEDINTELUI

*Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România
Telefon: (+40-21) 414-2101 Fax: (+40-21) 312.54.80*

Dosar nr. 799A/2024

L 27/2023

Biroul permanent al Senatului

87 / 10.09.2025

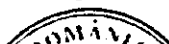
Domnului MIRCEA ABRUDEAN,

PREȘEDINTELE SENATULUI

Vă comunicăm alăturat, în copie, Decizia nr.241 din data de 9 mai 2025, prin care Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și a constatat că dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești sunt neconstituționale.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

Prof. univ. dr. Elena-Simona TĂNĂSESCU

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr.799A/2024

DECIZIA nr.241
din 9 mai 2025

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea
și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești**

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciocină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Cristina-Cătălina Turcu	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești, precum și, în special, a dispozițiilor art.I pct.9 [cu referire la art.12³ alin.(1) și (2) și art.12⁵], art.I pct.10 [cu referire la art.13 alin.(2)], art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.d)], art.I pct.24 [cu referire la art.23 alin.(1) lit.e)], art.I pct.26 [cu referire la art.24 alin.(1) lit.a) și e)], art. I pct.29 [cu referire la art.26¹], art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) și (5)–(9)], art.I pct.47 [cu referire la art.40 alin.(2)], art.I pct.50 [cu referire la art.44 lit.m)], art.I pct.58 [cu referire la art.50] și art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)] și ale art.VIII [cu referire la art.26 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2206 din 14 martie 2024 și constituie obiectul Dosarului nr.799A/2024.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, autorul a formulat atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, în ceea ce privește legea în ansamblul său, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă, referitoare la articolele anterior menționate. O primă critică de neconstituționalitate extrinsecă privește legea supusă controlului care aduce atingere art.1 alin.(5) din Constituție și normelor de tehnică legislativă, respectiv art.61 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, din cauza amplitudinii și complexității modificărilor și completărilor aduse Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești. Astfel, în condițiile în care Legea nr.188/2000, în redactarea în vigoare la data sesizării, are un număr de 73 de articole, legea supusă controlului de constituționalitate cuprinde în art.I nu mai puțin de 71 de intervenții legislative semnificative, modificări sau completări, aspect ce ar fi impus adoptarea unei noi legi. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, reglementările adoptate cu nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice (a se vedea Decizia nr.732 din 16 decembrie 2014, paragrafele 28 și 29, Decizia nr.30 din 27 ianuarie 2016, paragrafele 26 și 27, și Decizia nr.214 din 9 aprilie 2019, paragraful 44).

4. Cea de-a doua critică de neconstituționalitate extrinsecă privește neconcordanța titlului legii cu conținutul acesteia, respectiv abrogarea prin art.VIII din legea supusă controlului a unei norme dintr-un act normativ, distinct de Legea nr.188/2000, respectiv a art.26 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, aspect care trebuia să se reflecte și în titlul actului supus controlului. În jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat că în lipsa unor dispoziții generale ale legii care să orienteze reglementarea, obiectul acesteia este dat chiar prin titlu (a se vedea Decizia nr.1 din 10

ianuarie 2014, paragraful 89, și Decizia nr.1 din 14 ianuarie 2015. paragraful 23), iar titlul legii este cel care califică obiectul său de reglementare, conținutul normativ al legii trebuind să fie în consonanță cu acesta, neputând exista nicio lipsă de corelare între obiectul de reglementare și conținutul normativ concret al legii (a se vedea Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, paragraful 28). Față de cele de mai sus, autorul apreciază că legea supusă controlului de constituționalitate a fost adoptată cu încălcarea atât a normelor de tehnică legislativă, cât și a jurisprudenței Curții Constituționale în materie, contrar art.1 alin.(5) și art.147 alin.(4) din Constituție.

5. În ceea ce privește motivele de neconstituționalitate intrinsecă, se arată că art.1 pct.9 [cu referire la art.12³ alin.(1) și (2)] încalcă art.1 alin.(5) din Constituție. Astfel, potrivit acestui text, executorul judecătoresc își poate schimba temporar sediul, prin asociere, din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii, iar sediul societății profesionale se stabilește în circumscripția judecătorei în care cel puțin unul dintre executorii judecătorești asociați este numit. În primul rând, arată autorul, din analiza normelor menționate, nu se poate stabili care este efectul juridic al „schimbării temporare a sediului” prin asocierea dintre doi executori judecătorești care își desfășoară activitatea în circumscripția a două judecătorii diferite. Potrivit art.1 pct.4 [cu referire la art.8] și art.1 pct.11 [cu referire la art.14] din lege, un executor judecătoresc își are sediul în circumscripția unei judecătorii, însă competența sa teritorială se întinde pe întreaga circumscripție a curții de apel în raza căreia se află sediul acestuia. Din această perspectivă, este neclar dacă schimbarea temporară a sediului prin asociere echivalează cu o extindere a competenței executorului judecătoresc într-o altă circumscripție a unei curți de apel, atunci când judecătoriile în circumscripția cărora executorii asociați activează aparțin circumscripțiilor unor curți de apel diferite. Întrucât art.1 pct.8 [cu referire la art.12 alin.(2)] prevede că prin asocierea în cadrul unei societăți profesionale, executorul judecătoresc nu își pierde dreptul la biroul individual, devine

neclar dacă schimbarea temporară a sediului echivalează, implicit, și cu o extindere a competenței teritoriale a executorului în cazul în care persoanele asociate activează în circumscripția unor curți de apel diferite. De asemenea, este neclar dacă executorul judecătoresc care își schimbă temporar sediul prin modalitatea asocierii își mai păstrează competența teritorială în circumscripția curții de apel inițiale. În al treilea rând, nu se poate stabili dacă asocierea într-o societate profesională a unor executori judecătorești are ca efect exercitarea activității exclusiv în forma societății profesionale ori există și posibilitatea executorului judecătoresc în cauză de a-și exercita activitatea și în cadrul unui birou individual ulterior, potrivit dispozițiilor art.I pct.8 [cu referire la art.12 alin.(2) din Legea nr.188/2000], astfel cum sunt modificate prin legea criticată, sau dacă cele două forme de exercitare a activității – societate profesională și birou individual – pot coexista la momentul schimbării temporare a sediului. Această lipsă de precizie în redactarea normelor criticate are implicații și asupra componenței Camerelor executorilor judecătorești deoarece noua soluție legislativă introduce noțiunile „sediul individual”, respectiv „sediul asociat”, fără a clarifica dacă vor face parte din Camera respectivă toți executorii asociați cu orice executor din circumscripția respectivei curți de apel sau doar cei care au solicitat schimbarea temporară a sediului în baza art.I pct.9 [cu referire la art.12³ alin.(1)].

6. Se arată că art.I pct.9 [cu referire la 12³ alin.(2) teza întâi] stabilește că asocierea, prelungirea și încetarea asocierii executorilor judecătorești se dispun prin ordin al ministrului justiției, cu avizul prealabil al Colegiului director al Camerei sau, după caz, al Colegiilor directoare ale Camerelor, la propunerea Biroului executiv al Consiliului Uniunii. În absența oricăror circumstanțieri exprese, este neclară natura juridică a avizului prealabil al Colegiului director al Camerei sau al Colegiilor directoare ale Camerelor, respectiv dacă acest aviz este unul consultativ sau unul conform.

7. Autorul arată că art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵] încalcă art.16 din Constituție. Astfel, potrivit textului criticat, schimbarea sediului biroului

executorului judecătoresc din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii se poate realiza prin încetarea calității executorului judecătoresc titular și preluarea postului acestuia, la cerere, de către executorul judecătoresc asociat. Se apreciază că o astfel de normă instituie un privilegiu pentru executorii judecătorești asociați, în detrimentul celor neasociați, primii având prioritate în preluarea unor posturi eliberate de executorii judecătorești titulari. Or, indiferent de circumscripția în care se află, indiferent de forma de organizare a activității – birou individual sau societate profesională – executorii judecătorești se află în aceeași situație juridică, având dreptul de a ocupa un post vacant prin concurs.

8. Se susține că prevederile art.1 pct.10 [cu referire la art.13 alin.(2)] încalcă art.1 alin.(5), art.21 și art.124 alin.(1) din Constituție. Astfel, textul de lege criticat prevede că numărul posturilor de executor judecătoresc se actualizează anual, de către ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii. Din analiza textului supus controlului nu rezultă, fără echivoc, care este tipul de competență care se instituie pentru ministrul justiției în actualizarea anuală a numărului de posturi, respectiv dacă acesta are o competență partajată sau dacă ministrul păstrează o marjă discreționară în stabilirea numărului de posturi de executori judecătorești. Executarea silită este partea finală a procesului, iar statul are obligația să asigure reglementări minimale pentru buna organizare și funcționare a acestei profesii pentru a garanta accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Neclaritatea delimitării competențelor ministrului justiției și ale Consiliului Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești într-un domeniu esențial care privește în mod direct înfăptuirea justiției și ducerea la îndeplinire a hotărârilor judecătorești are efecte asupra accesului la justiție și a garanției de înfăptuire a justiției în numele legii.

9. Autorul mai apreciază că art.1 pct.29 [cu referire la art.26¹] încalcă art.1 alin.(5) din Constituție. Astfel, textul de lege criticat prevede că, în cazul imposibilității temporare de desfășurare a activității de către un

executor judecătoresc, Colegiul director al Camerei desemnează un alt executor judecătoresc pentru „îndeplinirea actelor sau procedurilor care nu suferă amânare”. Această sintagmă este lipsită de claritate și precizie, fiind dificil de apreciat în ce situații Colegiul director al Camerei va desemna un alt executor judecătoresc și care este procedura de urmat pentru desemnare, respectiv dacă aceasta se inițiază din oficiu sau la cererea executorului aflat într-o imposibilitate temporară de exercitare a activității.

10. Dispozițiile art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) și (5) – (9)], și ale art.I pct.50 [cu referire la art.44 lit.m)] încalcă art.21, 44, 53 și art.124 alin.(1) și (2) din Constituție, precum și art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prin condiționarea activității de executare silită de achitarea unui avans minimal din onorariu. Un astfel de mecanism introdus are consecințe directe asupra accesului la justiție și a întregii activități de înfăptuire a justiției. La art.I pct.3 [cu referire la art.7] sunt detaliate atribuțiile executorilor judecătorești. În condițiile în care normele deduse controlului de constituționalitate nu disting în funcție de atribuțiile pe care executorul judecătoresc le exercită, obligația de achitare a avansului minimal va exista indiferent de serviciul solicitat, cum ar fi, de exemplu, notificarea unui act de procedură sau notificarea hotărârii judecătorești prin care s-a dispus ordinul de protecție. În consecință, prin condiționarea prestării unui serviciu de interes public din sfera justiției de starea materială a creditorului, normele instituie o limitare a accesului la justiție, aspect care contravine în mod flagrant art.21 din Constituție. Totodată, art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(6)] reglementează un onorariu minimal prin raportare la nivelul salariului minim brut pe țară, în condițiile în care adeseori creditorul are de pus în executare creanțe într-un quantum valoric mic sau drepturi neevaluabile în bani, limitând accesul la serviciile executorului judecătoresc, ceea ce echivalează practic cu o îngrădire a accesului la justiție. Mai mult, din interpretarea sistematică a dispozițiilor art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) teza a doua și alin.(6) și (7)], rezultă

că în cazul persoanelor cu venituri reduse, onorariul minimal ar fi de cel puțin 5% din salariul minim brut pe economie, însă acestea ar fi obligate să plătească un avans de cel puțin 7% din salariul minim brut pe economie. ceea ce conduce la situația absurdă în care avansul obligatoriu ar fi mai mare decât întreg onorariul datorat. De asemenea, în situația persoanelor fără venituri, întreaga procedură de executare silită devine inaplicabilă, fiind afectată chiar punerea în executare a hotărârilor judecătorești, etapă finală a procesului civil. Totodată, stabilirea unor onorarii minimale și condiționarea activității de executare silită de achitarea unui avans minimal aduc atingere principiului egalității în înfăptuirea justiției prevăzut de art.124 alin.(2) din Constituție și reprezintă o restrângere a exercițiului drepturilor fundamentale, contrară art.53 din Constituție, afectând inclusiv exercițiul dreptului de proprietate. Stabilirea avansului minimal prin textul criticat, în absența oricărei diferențieri a atribuțiilor executorilor pentru care acesta se plătește. aduce atingere și art.6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care garantează punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, sens în care autorul invocă Hotărârea din 19 martie 1997, pronunțată în *Cauza Hornsby împotriva Greciei*, paragraful 40, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în *Cauza Scordino împotriva Italiei*, paragraful 196 și Hotărârea din 28 noiembrie 2006, pronunțată în *Cauza Apostol împotriva Georgiei*, paragraful 65.

11. Art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.d)], art.I pct.24 [cu referire la art.23 alin.(1) lit.e)], art.I pct.26 [cu referire la art.24 alin.(1) lit.a) și e)] și art.I pct.58 [cu referire la art.50] încalcă art.1 alin.(3) și (5), art.16 și art.147 alin.(4) din Constituție. Prin modificările aduse de normele criticate, legiuitorul a realizat o reconfigurare a condițiilor privind numirea în funcția de executor judecătoresc, încetarea funcției de executor judecătoresc, respectiv suspendarea din funcția de executor judecătoresc. Astfel, se constată o restrângere a sferei infracțiunilor care atrag imposibilitatea numirii în funcția de executor judecătoresc la cele de corupție, de serviciu sau la

infracțiunile săvârșite cu intenție. Diminuarea standardelor de integritate atât la numirea în funcția de executor judecătoresc, cât și în privința încetării acestei funcții în cazurile de condamnare definitivă, prin textele de lege supuse controlului, nu țin cont nici de importanța socială a activității juridice desfășurate de executorii judecătorești care efectuează un serviciu de interes public, îndeplinind acte de autoritate publică, și nici de statutul acestora esențial pentru înfăptuirea actului de justiție, *lato sensu*, ceea ce contravine art.1 alin.(3) și (5), art.16 și art.147 alin.(4) din Constituție. De asemenea, prin instituirea unui caz de suspendare pe perioada interdicției de a exercita funcția, legiuitorul creează o confuzie asupra domeniului de aplicare a pedepsei complementare și accesorii constând în interdicția dreptului de a ocupa o funcție, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii, făcând inaplicabilă dispunerea unei pedepse complementare și accesorii constând în interdicția de a exercita funcția de executor judecătoresc.

12. Distinct de cele arătate anterior, prin art.I pct.58 din legea supusă controlului este abrogat art.50 din Legea nr.188/2000 care reglementează cu privire la cazurile de suspendare, respectiv atunci când împotriva executorului judecătoresc s-a luat măsura arestării preventive ori a arestului la domiciliu sau în cazul în care s-a dispus în primă instanță condamnarea ori amânarea aplicării pedepsei, până la soluționarea procesului penal, potrivit legii. Față de forma legii aflată în vigoare, legea supusă controlului nu mai prevede suspendarea din funcție a executorului judecătoresc în situația condamnării ori în cea a amânării aplicării pedepsei prin hotărârea nedefinitivă a primei instanțe. Prin modificarea legislativă propusă se elimină un standard de integritate pentru executorii judecătorești în funcție, care au acțiuni penale în curs de judecată, condamnați fiind în primă instanță, care sunt de drept repuși în exercitiul funcției, cu excepția celor privați de libertate.

13. Autorul face referire, în continuare, la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.32 din 23 ianuarie 2018 și apreciază că, similar celor

reținute în decizia menționată, abrogarea dispozițiilor art.50 din Legea nr.188/2000 prin art.I pct.58 din legea supusă controlului creează un privilegiu pentru executorii judecătorești care nu mai sunt suspendați din funcție în cazul condamnării în primă instanță. Eliminarea acestui standard de integritate nu se justifică nici prin raportare la condițiile de ocupare a funcției de executor judecătoresc, printre care se regăsește și condiția privind integritatea morală a persoanelor care doresc să ocupe o astfel de funcție. Posibilitatea lăsată acestor persoane, de a continua să exercite atribuțiile de executor judecătoresc până la soluționarea definitivă a cauzei penale, cu toate drepturile și responsabilitățile pe care exercițiul acestei profesii le implică, afectează activitatea și imaginea publică ale justiției și contravine principiului statului de drept și principiului supremației Constituției și a obligativității respectării legilor, consacrate de art.I alin.(3) și alin.(5) din Legea fundamentală, vulnerabilizând încrederea pe care cetățenii trebuie să o aibă în autoritățile statului.

14. Art. I pct. 47 [cu referire la art.40 alin.(2)] încalcă art.I alin. (5) din Constituție. Potrivit acestui text de lege, executorii judecătorești nu pot absenta de la birou mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive, fără a informa Camera în care își desfășoară activitatea și fără a asigura funcționarea arhivei, în condițiile legii, iar, potrivit art.I pct.54 din legea criticată [cu referire la art.47 lit.g)], absența nejustificată de la birou, în mod repetat, atrage răspunderea disciplinară. În aceste condiții, este neclar dacă norma prevăzută de textul criticat se referă la o absență justificată sau nejustificată și dacă în cazul unor absențe repetate în mai puțin de 5 zile lucrătoare consecutive, în condițiile acestui nou articol, va fi atrasă răspunderea disciplinară.

15. Art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)] încalcă art.I alin.(5) și art.136 alin.(2) și (4) din Constituție, deoarece instituie criterii neclare de încredințare a arhivei executorilor judecătorești unor operatori economici autorizați, conform Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996, selectați „*prin grija Camerelor*”. În conformitate cu art.554 din Codul civil, bunurile

statului și ale unităților administrativ-teritoriale care, prin natura lor sau prin declarația legii, sunt de uz sau de interes public formează obiectul proprietății publice. Potrivit art.63 alin.(2) din Legea nr.188/2000, arhivele executorilor judecătorești reprezintă bunuri mobile aflate în proprietatea publică a statului. Posibilitatea de a „încredința” arhiva executorilor judecătorești unor entități de drept privat, fie ele și autorizate în conformitate cu Legea nr.16/1996, echivalează cu constituirea unui drept de administrare asupra unui bun proprietate publică a statului, aspect ce intră în contradicție cu regulile referitoare la modalitatea de constituire a dreptului de administrare și la controlul modului de exercitare a acestui drept, reguli stabilite în art.867 din Codul civil. În același timp, sintagma „*selectați prin grija Camerelor*” este lipsită de claritate în privința procedurii de urmat, a condițiilor sau a garanțiilor pentru administrarea unei arhive proprietate a statului.

16. Art.VIII [cu referire la art.26 din Legea nr.16/1996] încalcă art.1 alin.(5), art.136 alin.(2) și (4) din Constituție. Astfel, acest articol abrogă art.26 din Legea nr.16/1996, care prevede că birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, după caz, sunt singurele entități care dețin, administrează, conservă și protejează arhivele notariale, fără îndeplinirea vreunei condiții prealabile de autorizare. Fără vreo legătură cu obiectul de reglementare al legii supuse controlului, art.VIII din legea criticată a fost introdus ca urmare a adoptării unui amendament în plenul Camerei decizionale. Potrivit art.134 din Regulamentul de aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr.2.333/C/2013, arhivele notariale sunt proprietatea statului, iar activitățile arhivistice notariale sunt de utilitate și de interes public, iar normele art. 118–134 din același regulament instituie o serie de garanții în acest sens. În aceste condiții, abrogarea operată de legea supusă controlului de constituționalitate elimină o garanție a protecției unor bunuri proprietate publică, fiind contrară dispozițiilor art.136 alin.(2) și (4) din Constituție. Abrogarea art.26 din Legea nr.16/1996 deschide posibilitatea

ca arhiva notarială, proprietate publică a statului, să poată fi deținută, administrată, conservată sau protejată și de alte entități, publice sau private. În plus, intervenția legislativă vine în contradicție și cu dispozițiile art.161-163 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995. Garanția ca arhiva notarială, proprietate a statului, să fie deținută, administrată, conservată sau protejată doar de birourile notariale, camerele notarilor publici sau de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România nu reprezintă o simplă normă tehnică ce vizează gestiunea unor documente, ci o garanție a principiului legalității și a securității raporturilor juridice, prevăzute de art.1 alin.(5) din Constituție. Aceste principii impun o serie de obligații pozitive din partea statului, inclusiv aceea de a institui garanții suficiente, adecvate pentru protejarea securității raporturilor juridice și, implicit, a documentelor originale care asigură persoanelor fizice și juridice constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum și exercițiul drepturilor și ocrotirea intereselor, în conformitate cu legea. Or, prin abrogarea normei în discuție se deschide posibilitatea apariției unor riscuri neevaluate asupra protecției arhivelor notarilor, proprietate publică a statului. Din această perspectivă, abrogarea acestei garanții, în absența oricăror alte norme care să suplinească această intervenție legislativă, echivalează cu încălcarea unei obligații pozitive a statului de a asigura și a garanta, prin mijloace adecvate, securitatea raporturilor juridice și principiul legalității, cu implicații directe asupra unui domeniu foarte important al relațiilor sociale.

17. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

18. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

19. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că prin legea dedusă controlului de constituționalitate sunt vizate modificări

care, deși sunt ample, nu afectează concepția generală și caracterul unitar al actului, scopul reglementării fiind acela al reformulării și modificării unor dispoziții ce conțin neclarități. Legiuitorul a optat ca sub aspect tehnic-legislativ să dea eficacitate dispozițiilor art.70 din Legea nr.24/2000, și nu celor ale art.61 din aceeași lege. Față de modul în care sunt reglementate, sub aspectul structurii acestui act normativ, titlul actului normativ este în deplin acord cu conținutul actului normativ, astfel că abrogarea art.26 din Legea nr.16/1996 prevăzută la art.VIII din legea supusă controlului apare ca o consecință a modificărilor operate în conținutul art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)].

20. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, se arată că prin art.I pct.9 [cu referire la art.12³ alin.(1) și (2) și art.12⁵] nu se încalcă art 1 alin.(5) și art.16 din Constituție, ci acestea constituie o garanție suplimentară privind modul în care se desfășoară asocierea, prelungirea și încetarea asocierii executorilor judecătorești, urmând ca, potrivit art.II alin.(2) și (3) din legea criticată, să se adopte regulamente aprobate prin ordin al ministrului justiției care să vină în dezvoltarea textelor criticate.

21. Cu privire la pretinsa neclaritate a normei cuprinse la art.I pct.10 [cu referire la art.13 alin.(2)], se arată că, din punct de vedere al interpretării logico-juridice și gramaticale a prevederilor contestate, reiese că acestea sunt redactate într-o manieră clară, precisă atât din perspectiva regulilor gramaticale, cât și a tehnicii legislative, iar argumentele invocate cu privire la criteriile de fundamentare a propunerilor Colegiilor directoare ale Camerelor privind actualizarea numărului posturilor de executori judecătorești se referă, în principal, la elemente care țin de oportunitatea reglementării. Ministrului Justiției nu i se suprimă competența legală de a actualiza anual numărul posturilor de executor judecătoresc.

22. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate potrivit căreia art.I pct.29 [cu referire la art.26¹] încalcă art.1 alin.(5) din Constituție, se reține că executorii judecătorești nu realizează o activitate jurisdicțională, ci

execută întocmai dispozițiile judecătorului, cuprinse în hotărârea instanței, potrivit competențelor atribuite de lege, astfel că, sub acest aspect, în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, activitatea executorilor judecătorești constituie un element esențial al statului de drept. Textul criticat este clar, precis și în deplină corelare cu art.II alin.(2) din legea criticată, cu trimitere la regulamentul de punere în aplicare a Legii nr.188/2000.

23. Referitor la criticile potrivit cărora art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) și alin.(5)–(9)] și art.I pct.50 [cu referire la art.44 lit.m)] încalcă art.21, 44, 53 și art.124 alin.(1) și (2) din Constituție, precum și art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că acestea sunt neîntemeiate deoarece, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, accesul liber la justiție nu este un drept absolut, putând fi limitat prin anumite condiții impuse de legiuitor, care nu afectează dreptul în substanța sa, fiind admisibile în măsura în care vizează un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Referitor la faptul că ar putea exista situații în care părțile să nu poată plăti avansul pentru onorariu de executor din cauza cuantumului excesiv al acestuia ori împrejurarea că prin plata unui asemenea onorariu/avans justițiabililor le este afectat nivelul de trai, se observă că legiuitorul a reglementat cu privire la faptul că executorii judecătorești nu pot condiționa executarea silită a titlurilor executorii de plata integrală a onorariului, ceea ce constituie o garanție a liberului acces la justiție.

24. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate adusă prevederilor art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.d)], ale art.I pct.24 [cu referire la art.23 alin.(1) lit.e)], ale art.I pct.26 [cu referire la art.24 alin.(1) lit.a) și e)] și ale art.I pct.58 [cu referire la art.50], se susține că legea criticată a reglementat mai clar suspendarea și încetarea funcției de executor judecătoresc, fără a da naștere unor situații inechitabile care să se circumscrie privilegiilor. Criticile de neconstituționalitate invocate nu pot fi primite,

întrucât nu se regăsește nicio încălcare a efectului general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, iar în privința standardelor de integritate pentru numirea în funcția de executor judecătoresc modificările operate sunt menite să asigure calitatea procedurilor de recrutare și de selecție în această profesie, precum și conformitatea cu legislația Uniunii Europene.

25. Critica de neconstituționalitate conform căreia art.I pct.47 [cu referire la art.40 alin.(2)] încalcă art.1 alin.(5) din Constituție nu poate fi primită, deoarece prevederea criticată reprezintă o dispoziție cu caracter general care intră în marja de apreciere a legiuitorului și nu poate constitui, în sine, o problemă de constituționalitate. De asemenea, operatorii economici selectați de Camere vor asigura doar un serviciu de păstrare și conservare a arhivelor încredințate, neavând un drept de administrare autentic, potrivit art.868 alin.(2) din Codul civil.

26. În ceea ce privește art.VIII din legea supusă controlului, se arată că acesta vizează doar eliminarea unei excepții de la Legea nr.16/1996 care stabilește o exclusivitate în materia arhivării documentelor notariale pentru birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România. Eliminarea acestei exclusivități la nivel legal nu împiedică entitățile menționate să continue deținerea, administrarea, conservarea și protejarea arhivelor notariale, astfel cum se întâmplă și în prezent. Efectul acestei prevederi este că și alte entități vor avea posibilitatea de a păstra și conserva arhiva notarială, în condițiile legii.

27. **Guvernul** apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

28. Cu privire la motivele de neconstituționalitate extrinsecă, sub aspectul încălcării art.1 alin.(5) din Constituție din cauza nerespectării normelor de tehnică legislativă, se observă că din cele 71 de intervenții legislative realizate asupra Legii nr.188/2000, mai mult de 50 dintre acestea sunt modificări ale prevederilor existente, nefiind afectată concepția generală ori caracterul unitar al Legii nr.188/2000. Decizia Curții Constituționale nr.56

din 16 februarie 2022, invocată în susținerea criticii, a privit, în principal, extinderea obiectului de reglementare al legii în cauză și respectarea cerințelor referitoare la sistematizarea legislației și, doar în subsidiar și tangențial, chestiunea referitoare la titlul actului normativ. Or, legea supusă controlului de constituționalitate conține 71 de intervenții asupra Legii nr.188/2000 și o singură intervenție, prin art.VIII, asupra Legii nr.16/1996, astfel încât este evident că exigența din Legea nr.24/2000 referitoare la exprimarea sintetică a obiectului de reglementare în titlul legii analizate este îndeplinită.

29. Cu privire la motivele de neconstituționalitate intrinsecă se arată că o parte dintre aceste critici de neconstituționalitate vizează, în realitate, chestiuni de interpretare și aplicare în concret a legii. Astfel, în ceea ce privește critica art.I pct.9 [cu referire la art.12³] prin raportare la art.I alin.(5) din Constituție, se arată că efectul juridic al schimbării temporare a sediului executorului judecătoresc, prin asociere, din circumscripția judecătorei unde a avut sediul inițial în circumscripția altei judecătorei din cadrul altei curți de apel constă în schimbarea competenței teritoriale a acestuia în circumscripția curții de apel în care are sediul societatea profesională, făcând parte dintre membrii Camerei Executorilor Judecătorești corespunzătoare. În ceea ce privește caracterul consultativ sau conform al avizului Camerei referitor la asociere, se arată că, potrivit art.4 din Legea nr.188/2000 și art.I pct.9 [cu referire la art.12³], în lipsa unui temei legal expres, Camera Executorilor Judecătorești nu îl poate obliga pe ministrul justiției să elibereze un act administrativ individual, în situația în care apreciază că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

30. Referitor la critica de neconstituționalitate a prevederilor art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵], prin raportare la art.16 din Constituție, se observă că legiuitorul nu a urmărit să acorde, în mod discriminatoriu, un beneficiu nejustificat în favoarea executorului judecătoresc asociat, prin preluarea postului ca urmare a încetării calității executorului judecătoresc titular, ci a

avut în vedere asigurarea continuității acestei activități de interes public. Reglementarea prezintă un avantaj evident pentru beneficiarii serviciilor oferite de societatea profesională, facilitând și preluarea arhivei de către executorul asociat care preia postul.

31. În ceea ce privește critica privind art.I pct.10 [cu referire la art.13 alin.(2)] prin raportare la art.1 alin.(5), art.21 și art.124 alin.(1) din Constituție, se arată că împrejurarea că prin noua lege au fost instituite norme referitoare la atribuțiile organelor de conducere locale sau naționale, printre care se regăsește și cea a propunerii numărului de posturi, nu afectează dreptul de apreciere al ministrului justiției, acesta având competența actualizării posturilor potrivit necesității rezultate din întinderea teritoriului și numărul locuitorilor, fără a face referire la un prag numeric fix.

32. În ceea ce privește pretinsa neclaritate a art.I pct.29 [cu referire la art.26¹], se arată că sintagma „*îndeplinirea actelor sau procedurilor care nu suferă amânare*” nu aduce atingere art.1 alin.(5) din Constituție, sens în care sunt invocate considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.235 din 8 aprilie 2021 sub aspectul criteriilor de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege.

33. Art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) și (5)–(9)] și art.I pct.50 [cu referire la art.44 lit.m)] nu aduc atingere art.21, 44, 53 și art.124 alin.(1) și (2) din Constituție și nici art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, dispozițiile referitoare la încasarea obligatorie a unui avans cu ocazia începerii procedurii de punere în executare a titlurilor executorii sunt corelate cu prevederile art.670 alin.(1) din Codul de procedură civilă. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art.21 și 124 din Constituție se arată că, în jurisprudența Curții Constituționale referitoare la componenta financiară a liberului acces la justiție, respectiv plata taxelor judiciare de timbru, s-a reținut că prestațiile judecătorești nu trebuie și nu pot fi în toate cazurile gratuite. Aceste argumente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește activitatea

executorilor judecătorești, executarea silită fiind parte a procesului civil. Referitor la pretinsa limitare a accesului la justiție pentru persoanele care au venituri modeste, se arată că art.6 lit.c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă prevede expres că una dintre formele de acordare a ajutorului public judiciar este plata onorariului executorului judecătoresc, aceasta fiind detaliată la art.26–32 din același act normativ. De asemenea, critica de neconstituționalitate vizând stabilirea onorariului minimal raportat la salariul minim brut pe țară este inadmisibilă, reglementarea în discuție reprezentând o chestiune de oportunitate, care intră în marja de apreciere a legiuitorului. În ceea ce privește critica referitoare la avans, se precizează că acesta nu poate depăși în niciun caz onorariul stabilit, astfel că, din interpretarea sistematică a legii, urmează ca în cazul persoanelor cu venituri sub salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, avansul să fie la rândul său înjumătățit.

34. Art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.d)], pct.24 [cu referire la art.23 alin.(1) lit.e)], pct.26 [cu referire la art.24 alin.(1) lit.a) și e)] și pct.58 [cu referire la art.50] nu aduce atingere art.1 alin.(3) și (5), art.16 și art.147 alin.(4) din Constituție. Se arată că executorul judecătoresc este investit să exercite un serviciu de interes public și îndeplinește acte de autoritate publică, având astfel un rol determinant în a doua fază a procesului civil, însă activitatea acestuia nu se circumscrie noțiunii de înfăptuire a justiției. Or, prin menținerea cazului de încetare a funcției de executor judecătoresc așa cum este *de lege lata* (în cazul unei hotărâri judecătorești definitive prin care s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei, indiferent de natura infracțiunii și forma de vinovăție), s-ar institui un standard de integritate superior celui stabilit în cazul magistraților. Totodată, nu poate fi reținută încălcarea art.147 alin.(4) din Constituție întrucât verificarea, la un moment dat, a conformității unui text de lege cu Legea fundamentală și validarea de către instanța de contencios constituțional a soluției alese de legiuitor nu instituie imposibilitatea/interdicția absolută și

permanentă a reconsiderării acelei soluții legislative. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate vizând potențiala confuzie asupra domeniului de aplicare a pedepsei complementare sau accesorii a interdicției de a ocupa funcția, se arată că aplicarea acesteia este posibilă, potrivit Codului penal, indiferent de natura infracțiunii sau a formei de vinovăție. Referitor la condiția „bunei reputații morale (...), încredere ce ar putea fi afectată de existența antecedentelor penale, chiar și a celor care nu au legătură cu exercitarea profesiei”, la care face referire Decizia Curții Constituționale nr.650 din 29 septembrie 2020, invocată în motivarea obiecției, se arată că aceasta este respectată deoarece în noua reglementare, și anume săvârșirea cu intenție a oricărei infracțiuni – nu doar a celor care au legătură cu exercitarea profesiei –, atrage încetarea calității de executor judecătoresc.

35. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la abrogarea prin art.I pct.58 din legea supusă controlului a art.50 din Legea nr.188/2000, se arată că, în scopul sistematizării reglementării, cazurile de suspendare din funcția de executor judecătoresc au fost unificate într-un singur text și că regimul suspendării din funcție reprezintă, mai degrabă, o chestiune de opțiune a legiuitorului decât de neconstituționalitate. Textul propus nu este de natură să încalce art.1 alin.(3) și (5) din Constituție. Considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.32 din 23 ianuarie 2018 nu sunt aplicabile executorilor judecătorești, întrucât, în cazul acestora, spre deosebire de situația funcționarilor publici, activitatea nu se desfășoară în cadrul unei autorități sau instituții publice, ci în cadrul propriului birou individual sau al societății profesionale.

36. Nu se poate reține nici neconstituționalitatea art.I pct.47 [cu referire la art.40 alin.(2)] prin raportare la art.1 alin.(5) din Constituție, deoarece pretinsa neclaritate a textului de lege rezultă din interpretarea sa coroborată cu alte dispoziții legale, chestiune care este sustrasă controlului instanței de contencios constituțional. În subsidiar, critica apare ca fiind

neîntemeiată, textul urmărind asigurarea continuității desfășurării activității acestui serviciu de interes public.

37. În ceea ce privește critica potrivit căreia art. I pct. 67 [cu referire la art. 63 alin. (5)] aduce atingere art. I alin. (5) și art. 136 alin. (2) și (4) din Constituție, se arată că simpla depozitare și păstrare a arhivei reprezintă doar acte de conservare în sensul legii civile. Totodată, faptul că arhiva executorului judecătoresc este proprietatea publică a statului nu implică, automat, interdicția externalizării acesteia către operatori privați autorizați să presteze servicii arhivistice, întrucât prin externalizare nu se pierde dreptul de proprietate publică asupra arhivei și nici nu se dobândește vreun drept de administrare asupra acesteia de către operatorul privat. Referitor la neclaritatea sintagmei „*selectați prin grija Camerelor*”, se precizează că aceasta se conformează cerințelor de elaborare a cadrului normativ primar, fiind permisă detalierea condițiilor de selectare a operatorilor prin intermediul unui act normativ de nivel inferior (respectiv regulamentul aprobat prin ordinul ministrului justiției).

38. Art. VIII din legea criticată nu aduce atingere art. I alin. (5) și art. 136 alin. (2) și (4) din Constituție, deoarece abrogarea art. 26 din Legea nr. 16/1996 nu constituie un motiv de neconstituționalitate, ci reprezintă opțiunea legiuitorului în ceea ce privește externalizarea serviciilor de arhivare.

39. **Președintele Senatului** nu a comunicat punctul său de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

40. La dosarul cauzei, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, care solicită respingerea obiecției, și executorii judecătorești Marius Radu și Constantin-Cosmin Moromete, care solicită admiterea obiecției, au comunicat înscrisuri în calitate de *amicus curiae*.

41. La termenul de judecată fixat pentru data de 24 aprilie 2024, Curtea a dispus amânarea începerii dezbaterilor asupra cauzei, succesiv, pentru datele de 28 mai 2024, 18 iunie 2024, 11 iulie 2024, 17 septembrie

2024, 15 octombrie 2024, 29 octombrie 2024, 21 noiembrie 2024, 17 decembrie 2024. Având în vedere, după caz, preschimbarea termenelor stabilite în temeiul art.230 din Codul de procedură civilă coroborat cu art.14 din Legea nr.47/1992, cererile de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul prevederilor art.57 și ale art.58 alin.(3) din Legea nr.47/1992, și imposibilitatea constituirii completului care a participat la dezbateri, în temeiul art.57 și al art.58 alin.(1) din Legea nr.47/1992, Curtea a amânat succesiv pronunțarea pentru datele de 18 februarie 2025, 11 martie 2025, 27 martie 2025, 8 aprilie 2025, 29 aprilie 2025 și 9 mai 2025, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

42. **Obiectul controlului de constituționalitate**, așa cum a fost formulat de autor, îl constituie art.I pct.9 [cu referire la art.12³ și 12⁵], art. I pct.10 [cu referire la „art.10 alin.(2)”], art. I pct.12, art.I pct.24, art.I pct.26, art. I pct.29 [cu referire la art.26¹], art.I pct.45, art.I pct.47 [cu referire la art.40 alin.(2)], art.I pct.50, art.I pct.58 și art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)] și art.VIII, precum și legea în ansamblul său.

43. În realitate, din motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că obiectul acesteia îl constituie dispozițiile art.I pct.9 [cu referire la art.12³ alin.(1) și (2) și art.12⁵], ale art.I pct.10 [cu referire la art.13 alin.(2)], ale art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.d)], ale art.I pct.24 [cu referire la art.23 alin.(1) lit.e)], ale art.I pct.26 [cu referire la art.24 alin.(1) lit.a) și e)], ale art.I pct.29 [cu referire la art.26¹], ale art.I pct.45 [cu referire la art.39 alin.(1) și (5)–(9)], ale art.I pct.47 [cu referire la art.40 alin.(2)], ale

art.I pct.50 [cu referire la art.44 lit.m)], ale art.I pct.58 [cu referire la art.50] și ale art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)] și ale art.VIII [cu referire la art.26 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești, precum și legea în ansamblul său.

44. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

„Art.I. - Legea nr.188/2000 privind executorii judecătorești, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.738 din 20 octombrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

(...)

9. După articolul 12 se introduc cinci noi articole, art. 12¹ – 12⁵, cu următorul cuprins:

(...)

«Art. 12³. - (1) Executorul judecătoresc își poate schimba temporar sediul, prin asociere, din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii, în condițiile prezentei legi.

(2) Asocierea, prelungirea și încetarea asocierii executorilor judecătorești se dispun prin ordin al ministrului justiției, cu avizul prealabil al Colegiului director al Camerei sau, după caz, al Colegiilor directoare ale Camerelor, la propunerea Biroului executiv al Consiliului Uniunii. Condițiile și procedura privind asocierea, prelungirea și încetarea asocierii executorilor judecătorești, se stabilesc prin regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi. Sediul societății profesionale se stabilește în circumscripția judecătoriei în care cel puțin unul dintre executorii judecătorești asociați este numit.

(...)

Art. 12⁵. - (1) Schimbarea sediului biroului executorului judecătoresc din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii se poate realiza prin încetarea calității executorului judecătoresc

titular și preluarea postului acestuia, la cerere, de executorul judecătoresc asociat.

(2) În cazul în care în societatea profesională funcționează cel puțin 2 executori judecătorești asociați care nu sunt numiți în circumscripția judecătorei respective, locul vacantat în condițiile alin.(1) se ocupă de executorul judecătoresc nominalizat prin contractul de asociere de către executorul judecătoresc titular, dintre executorii judecătorești asociați. În cazul în care nu este nominalizat niciunul dintre executorii judecătorești asociați, locul vacantat se ocupă prin concurs, fiind reportat în acest scop în anul următor, în condițiile legii.»

10. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

(...)

«(2) Numărul posturilor de executor judecătoresc se actualizează anual, de către ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii.»

(...)

12. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 15 - (1) Poate fi numită în funcția de executor judecătoresc persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: (...) d) nu are antecedente penale rezultate din săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau serviciu ori din săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni;».

(...)

24. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.23 – (1) Funcția de executor judecătoresc încetează: e)când prin hotărâre judecătorească definitivă a fost dispusă condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau de serviciu ori pentru săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni;»

(...)

26. Articolul 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

« Art.24 – Exercițiul funcției de executor judecătoresc se suspendă:

a) pe perioada interdicției de a exercita funcția sau ca sancțiune

disciplinară, dispusă în condițiile legii;

(...)

e) în cazul în care împotriva executorului judecătoresc s-a luat măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu, până la încetarea măsurii;»

(...)

29. După articolul 26 se introduc trei noi articole, art.26¹ - 26³, cu următorul cuprins:

«Art. 26¹. - În cazul imposibilității temporare de desfășurare a activității de către un executor judecătoresc, Colegiul director al Camerei desemnează un alt executor judecătoresc pentru îndeplinirea actelor sau procedurilor care nu suferă amânare».

(...)

45. Articolul 39 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 39. - (1) Executorii judecătorești au dreptul, pentru serviciul prestat, la onorarii minimale și maximale, și la cheltuielile de natură administrativă legate de organizarea și funcționarea, precum și de desfășurarea activității în cadrul formelor de exercitare a funcției de executor judecătoresc, stabilite prin ordin al ministrului justiției. Pentru persoanele cu venituri sub salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, onorariul datorat se stabilește de către executorul judecătoresc la jumătate din onorariul minimal. Dovada veniturilor sub salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se face cu declarație pe propria răspundere a persoanei cu astfel de venituri, aceasta având obligația de a depune și un certificat de atestare fiscală eliberat de administrația financiară.

(...)

(5) Prin excepție de la alin. (3) și (4), în cazul executării silite a unei obligații care are ca obiect plata unei sume de bani, onorariile minimale și maximale se stabilesc prin ordinul prevăzut la alin. (1), în cotă

procentuală și, după caz, sumă fixă, în funcție de valoarea creanței.

(6) Onorariile executorilor judecătorești, stabilite prin ordin al ministrului justiției, pentru punerea în executare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii, nu pot fi mai mici de 10% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(7) Prin ordinul ministrului justiției se stabilește și suma minimă care se încasează cu titlu de avans din onorariul de executare silită, prevăzută la art. 44 lit. m), care nu poate fi mai mică de 7% din valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, pentru punerea în executare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii.

(8) Onorariul stabilit în cadrul dosarului de executare silită nu poate fi diminuat sub limita minimă stabilită prin ordinul ministrului justiției.

(9) Executorul judecătoresc își poate diminua onorariul stabilit prin încheierea de stabilire a cheltuielilor de executare, dar fără a scădea sub limita minimă stabilită prin ordinul ministrului justiției.»

(...)

47. Articolul 40 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.40. (...)

(2) Executorii judecătorești nu pot absenta de la birou mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive, fără a informa Camera în care își desfășoară activitatea și fără a asigura funcționarea arhivei în condițiile legii.»

(...)

50. Articolul 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 44. - Executorii judecătorești au următoarele obligații:

(...)

m) să încaseze cu titlu de avans, după încuviințarea de către instanță a executării silite și înainte de efectuarea actelor de executare silită, suma minimă stabilită prin ordinul ministrului justiției prevăzut la art. 39 alin. (5);»

(...)

58. Articolul 50 se abrogă.

(...)

67. Articolul 63 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.63. (...)

(5) *Este interzisă încredințarea arhivei privind activitatea executorului judecătoresc oricăror entități de drept privat, cu excepția Camerelor în circumscripția cărora își desfășoară activitatea executorul judecătoresc sau a unor operatori economici autorizați conform Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, selectați prin grija Camerelor. (...)*»

Art.VIII. – *Articolul 26 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 22 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă."*

45. Textele la care fac trimitere prevederile supuse controlului au următorul cuprins:

Art.50 din Legea nr.188/2000, în vigoare: „(1) *În cazul în care împotriva executorului judecătoresc s-a luat măsura arestării preventive ori a arestului la domiciliu sau în cazul în care s-a dispus în primă instanță condamnarea ori amânarea aplicării pedepsei, ministrul justiției, din oficiu sau la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, va lua măsura suspendării din funcție a acestuia până la soluționarea procesului penal, potrivit legii.*

(2) *Ministrul justiției dispune excluderea din profesie a executorului judecătoresc condamnat în condițiile prevăzute la art.23 alin.(1) lit.e), începând cu data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de condamnare."*

Art.26 din Legea nr.16/1996: „(1) *Prin excepție de la prevederile prezentei legi, birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, după caz, sunt singurele entități care dețin, administrează, conservă și protejează arhivele notariale. Aceste*

entități își exercită atribuțiile prevăzute de prezentul alineat, fără îndeplinirea vreunei condiții prealabile de autorizare.

(2) Birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici, după caz, pot deține, administra, conserva și proteja și alte arhive decât cele notariale, cu îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de prezenta lege.”

46. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, se susține că prevederile din legea criticată contravin dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3) și (5) sub aspectul criteriilor de calitate ale legii, ale art.16 – *Egalitatea în drepturi*, ale art.21 – *Accesul liber la justiție*, ale art.44 – *Dreptul de proprietate privată*, ale art.53 – *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, ale art.124 – *Înfăptuirea justiției*, ale art.136 – *Proprietatea* și ale art.147 alin.(4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale, precum și ale art.6 – *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

47. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.213 din 9 martie 2018, paragraful 38).

48. Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condițiile prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de Președintele României, cât și sub aspectul obiectului, fiind vorba despre o lege adoptată, dar nepromulgată încă.

49. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992,

precum și art.77 alin.(1) teza a doua și art.146 lit.a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora. Din consultarea fișei referitoare la derularea procedurii legislative, Curtea constată că legea supusă controlului a fost adoptată în procedură de urgență, a fost depusă la secretarul general Camerei Deputaților pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii în data de 26 februarie 2024 și apoi a fost trimisă pentru promulgare, în data de 28 februarie 2024. Prezenta sesizare de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 14 martie 2024, fiind formulată în termenul de 20 de zile prevăzut de art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție.

50. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 15 și 18 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

51. Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea constată că prima critică de neconstituționalitate extrinsecă formulată privește încălcarea prin actul normativ criticat a prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție sub aspectul respectării securității raporturilor juridice și a principiului legalității în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, fiind invocat și art.61 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu privește cea mai mare parte a reglementării, în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat. Aceasta, deoarece Legea nr.188/2000 în vigoare la data sesizării are un număr de 73 de articole, iar legea supusă controlului de constituționalitate cuprinde în art.I un număr de 71 de

modificări sau completări, aspect ce ar fi impus adoptarea unei noi legi, așa cum s-a reținut și în avizul Consiliului Legislativ.

52. Referitor la aceste critici, Curtea observă că legea criticată este o lege de modificare și completare a Legii nr.188/2000, așa cum rezultă din titlul și conținutul său. Prin urmare, conținutul său normativ trebuie să privească schimbarea expresă a textului unora sau a mai multor articole ori alineate ale acesteia și redarea lor într-o nouă formulare, precum și introducerea unor dispoziții noi cuprinzând soluții legislative și ipoteze suplimentare exprimate prin texte care se adaugă elementelor structurale existente [a se vedea art.59 alin.(1) și art.60 alin.(1) din Legea nr.24/2000]. Deși sunt numeroase, cele 71 de modificări sunt subsumate unui scop unic, și anume schimbarea regimului juridic al profesiei de executor judecătoresc, astfel că analiza constituționalității nu vizează eminamente aspectul cantitativ al modificării legii, ci natura și obiectivele schimbărilor realizate prin actul normativ modificator, precum și consecința acestuia asupra statutului profesiei, implicit a locului și a rolului organelor de conducere ale executorilor judecătorești.

53. Curtea reține că, în jurisprudența sa, a făcut referire la normele de tehnică legislativă atunci când a analizat respectarea art.1 alin.(5) din Legea fundamentală, care consacră principiul respectării Constituției, a supremației sale și a legilor. Normele de tehnică legislativă, a reținut Curtea, devin criterii prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Constituție, în măsura în care le este demonstrată relevanța constituțională (a se vedea Decizia nr.64 din 23 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.134 din 20 februarie 2019, paragraful 62, și Decizia nr.77 din 30 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.198 din 13 martie 2019, paragraful 107). Aplicând aceste considerente în cauza de față, Curtea constată că nu pot fi reținute criticile formulate de autorul obiecției, deoarece acestea au în vedere exclusiv o apreciere cantitativă asupra modificărilor suferite de lege, fără ca prin acestea să se identifice însă o

modificare generală cu relevanță constituțională care să ducă la încălcarea art.61 alin.(1) din Legea nr.24/2000. Prin urmare, criticile formulate de autor privesc probleme de legalitate, care excedează competenței Curții Constituționale, intrând în competența Consiliului Legislativ. De altfel, Consiliul Legislativ a avizat proiectul de lege în mod favorabil, cu observații, prin Avizul nr.120 din 7 februarie 2023, sesizând amploarea modificărilor ca și observație generală.

54. Curtea reține însă că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată cu privire la cel de-al doilea motiv de neconstituționalitate extrinsecă, respectiv neconcordanța titlului legii cu conținutul acesteia, precum și cu privire la încălcarea principiului legalității sub aspectul principiului unicității de reglementare, prin art.VIII din actul supus controlului.

55. Curtea constată că, prin Hotărârea Guvernului nr.436 din 30 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 1 aprilie 2022, s-au aprobat Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2022–2025 și planul de acțiune aferent acesteia, urmărindu-se să fie reglementat, printre altele, și cadrul legal al exercitării profesiei de executor judecătoresc. Astfel, legea supusă controlului promovează o soluție legislativă prin care să reglementeze unitar statutul și activitatea executorilor judecătorești, precum și accesul acestora la organele de conducere ale profesiei.

56. Curtea observă că prin art.VIII din legea menționată, fără vreo legătură cu cadrul legal al profesiei de executor judecătoresc, se abrogă art.26 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.293 din 22 aprilie 2014, care prevede că, prin excepție de la prevederile acestei legi, birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România sunt singurele entități care dețin, administrează, conservă și protejează arhivele notariale.

57. În jurisprudența sa, cu privire la încălcarea principiului legalității sub aspectul principiul unicității de reglementare, Curtea a statuat că inițiativa legislativă trebuie să vizeze relații sociale omogene, pe care să le reglementeze în mod unitar. În caz contrar, s-ar ajunge la situația inadmisibilă ca printr-o lege să se reglementeze relații sociale variate, fără legătură între ele, fără ca actul normativ astfel adoptat să reflecte o unitate normativă și un scop unic (a se vedea Decizia nr.61 din 12 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.482 din 5 iunie 2020, paragraful 76). Este adevărat că un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe, însă această posibilitate intervine numai în măsura în care reglementările conexe sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act. De asemenea, potrivit normelor de tehnică legislativă cuprinse în art. 14 – *Unicitatea reglementării în materie* din Legea nr.24/2000, „Reglementările [...] având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ” [alin. (1)], iar „un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act” [alin. (2)]. Deși normele de tehnică legislativă nu au, în principiu, valoare constituțională, Curtea a reținut că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară (a se vedea Decizia nr.214 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.435 din 3 iunie 2019, paragraful 44).

58. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea reține că prevederile art.VIII din legea supusă controlului sunt neconstituționale, aducând atingere art.1 alin.(5) din Constituție, deoarece textul supus

controlului produce efecte în ceea ce privește deținerea și administrarea arhivei notarilor publici, fără a avea nicio legătură cu statutul executorilor judecătorești reglementat prin Legea nr.188/2000, modificat și completat prin legea supusă controlului. Art.VIII nu cuprinde o reglementare conexă profesiei de executor judecătoresc, nu este indispensabil realizării scopului urmărit prin legea supusă controlului, nu are legătură cu celelalte reglementări cuprinse în aceasta. Acesta are legătură cu un domeniu de reglementare diferit de cel al profesiei de executor judecătoresc, și anume Legea notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995, încălcând principiul unicității reglementării în materie, ca exigență a tehnicii legislative.

59. Totodată, Curtea reține că, potrivit art.40 și 41 din Legea nr.24/2000, actul normativ are următoarele părți constitutive: titlul și, dacă este cazul, preambulul, formula introductivă, partea dispozitivă și formula de atestare a autenticității actului, iar titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic. Prin urmare, extinderea obiectului de reglementare, prin art.VIII din legea supusă controlului, ar fi trebuit mai întâi realizată prin titlu deoarece acesta fixează obiectul său de reglementare, neputând să existe o relație de neconcordanță între titlu și conținutul efectiv al legii (a se vedea Decizia nr.56 din 16 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 13 aprilie 2022, paragraful 52).

60. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că invocarea altor norme de referință din Constituție poate fi realizată doar în ipoteza în care s-a constatat, în prealabil, încălcarea unuia dintre textele constituționale invocate de autor. Prin urmare, Curtea și-a extins controlul prin raportare la alte articole din Constituție, neinvocate în sesizare, în acest sens fiind cele reținute în paragrafele 69 și 70 din Decizia nr.355 din 23 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.652 din 26 iulie 2018. Deoarece art.VIII din legea criticată este neconstituțional prin raportare la art.I alin.(5)

din Constituție, astfel cum s-a arătat la paragrafele anterioare, Curtea își va extinde controlul, cu acest prilej, potrivit jurisprudenței menționate, și prin raportare la art.61 alin.(2) și art.75 din Constituție, respectiv la principiul bicameralismului.

61. Curtea Constituțională a stabilit, de principiu, două criterii esențiale (cumulative) pentru a se determina cazurile în care, prin procedura legislativă, se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, Decizia nr.413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.291 din 4 mai 2010, Decizia nr.1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011, și Decizia nr.718 din 8 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.998 din 15 decembrie 2017, paragraful 45). Totodată, Curtea a reținut că art.75 alin.(3) din Constituție, folosind sintagma „*decide definitiv*” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională nu poate, însă, modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 937 din 22 noiembrie 2016, paragraful 34). De asemenea, prin Decizia nr.62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 3 martie 2017, paragraful 32, Curtea a constatat, în esență, că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea

căroră o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră atunci când soluțiile adoptate de Camera Deputaților nu au făcut obiectul inițiativei legislative și nu au fost dezbătute în Senat.

62. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea constată că în proiectul de lege, astfel cum a fost inițiat, nu se prevedea modificarea art.26 din Legea nr.16/1996. Această modificare a apărut în redactarea legii adoptate de Senat, prima Cameră sesizată, ca urmare a admiterii unui amendament în Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, cu motivarea că se impune o identitate de abordare legislativă, profesiile de notar și executor judecătoresc, fiind similare din punctul de vedere al actelor întocmite – acte de autoritate publică –, iar arhivele create de aceste două profesii sunt proprietatea statului.

63. Art.VIII reglementa, în redactarea legii adoptate de Senat, cu privire la modificarea art.26 din Legea nr.16/1996, în sensul că, prin excepție de la prevederile acestei legi (care permite operatorilor economici autorizați în prestarea de servicii arhivistice să păstreze și să conserve documente), birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, precum și birourile executorilor judecătorești, camerele executorilor judecătorești și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești sunt singurele entități care dețin, administrează, conservă și protejează arhivele notariale și, respectiv, arhivele de executare silită. Adoptarea acestui amendament se corela cu prevederile art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(4)] din propunerea legislativă și din redactarea legii adoptate de Senat, potrivit căroră este interzisă încredințarea arhivei privind activitatea executorului judecătoresc oricăror entități de drept privat. cu excepția Camerelor în circumscripția căroră își desfășoară activitatea executorul judecătoresc.

64. Curtea observă că art.VIII din legea supusă controlului, care prevede că art.26 din Legea nr.16/1996 se abrogă, a fost adoptat în plenul Camerei Deputaților, Cameră decizională, ca urmare a admiterii unui

amendament respins anterior în Comisiile reunite, respectiv Comisia pentru muncă și protecție socială, Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și Comisia juridică, de disciplină și imunități. Or, art.26 din Legea nr.16/1996, prevede că, prin excepție de la prevederile acestei legi, birourile notariale, camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România sunt singurele entități care dețin, administrează, conservă și protejează arhivele notariale.

65. Din compararea soluțiilor legislative adoptate de Senat și Camera Deputaților rezultă că art.VIII din legea criticată, în redactarea legii adoptată de Cameră și trimisă ulterior la promulgare, nu a format obiectul inițiativei legislative și nu a fost dezbătut în Senat. Pentru respectarea principiului bicameralismului ar fi trebuit ca acest articol, în forma adoptată de Cameră, să fie supus dezbaterii în Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, astfel că, în lipsa acestei dezbateri, se poate constata că a fost încălcat principiul bicameralismului, întemeiat pe art.61 alin.(2) și art.75 din Constituție. În acest sens sunt aplicabile considerentele reținute în Decizia nr.3 din 13 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.87 din 27 ianuarie 2021, paragraful 43, potrivit căruia *„indiferent de soluția adoptată de legiuitor [...], aceasta trebuie să formeze obiectul dezbaterilor în ambele Camere ale Parlamentului, iar nu să fie pur și simplu «adăugată» în Camera decizională, în afara proiectului/propunerii legislative și a supunerii/dezbaterii în Camera de reflecție.”*

66. Curtea constată că acesta nu este singurul articol a cărui adoptare s-a făcut cu încălcarea principiului bicameralismului. Astfel, dintre articolele supuse controlului, Curtea observă că atât art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵], cât și art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)], astfel cum au fost adoptate de Camera Deputaților, ar fi trebuit să fie dezbătute și în Senat pentru ca principiul bicameralismului să fie respectat.

67. În ceea ce privește art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵], Curtea reține că acesta este rezultatul unui amendament adoptat în Camera Deputaților și

privește schimbarea sediului biroului executorului judecătoresc asociat din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii prin încetarea calității executorului judecătoresc titular și preluarea postului acestuia, la cerere, de executorul judecătoresc asociat. În alineatul 2 se reglementează cazul în care în societatea profesională funcționează cel puțin doi executori judecătorești asociați care nu sunt numiți în circumscripția judecătoriei respective, iar ocuparea locului vacantat se va face de executorul judecătoresc nominalizat prin contractul de asociere de către executorul judecătoresc titular, dintre executorii judecătorești asociați. Art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵] reprezintă însă o excepție de la regula instituită prin art.I pct.9 [cu referire la art.12⁴], potrivit căreia schimbarea sediului executorului judecătoresc din circumscripția unei judecătorii în circumscripția altei judecătorii se face la cerere, iar atunci când numărul cererilor este mai mare decât numărul posturilor acestea se ocupă prin concurs. Având în vedere că art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵] produce efecte atât cu privire la preluarea unui alt post decât cel în care a fost numit, cât și cu privire la schimbarea competenței teritoriale a executorilor judecătorești, aceste prevederi ar fi trebuit să fie supuse dezbaterii și în Senat.

68. Referitor la dispozițiile art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)], Curtea constată că în redactarea legii adoptate de Camera Deputaților, acest articol prevede că este interzisă încredințarea arhivei privind activitatea executorului judecătoresc oricăror entități de drept privat, cu excepția Camerelor în circumscripția cărora își desfășoară activitatea executorul judecătoresc sau a unor operatori economici autorizați conform Legii nr.16/1996, selectați prin grija Camerelor. Or, în proiectul de lege astfel cum a fost inițiat și în redactarea legii adoptate de Senat, art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(4)] prevedea că este interzisă încredințarea arhivei privind activitatea executorului judecătoresc oricăror entități de drept privat, cu excepția Camerelor în circumscripția cărora își desfășoară activitatea executorul judecătoresc.

69. Curtea reține că, potrivit art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(2) și (6)], arhiva activității executorilor judecătorești este proprietatea statului, iar executorii judecătorești și, după caz, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești și Camerele executorilor judecătorești au obligația să asigure integritatea sa și să aloce rezervele necesare pentru protejarea și păstrarea acesteia în condiții de siguranță. De asemenea, potrivit art.I pct.1 [cu referire la art.2 alin.(2)], actul îndeplinit de executorul judecătoresc, în limitele competențelor legale, purtând ștampila și semnătura acestuia, precum și numărul de înregistrare și data, este act de autoritate publică și are forța probantă prevăzută de lege și, după caz, forță executorie. Totodată, art.554 din Codul civil prevede că „ *bunurile statului și ale unităților administrativ-teritoriale care, prin natura lor sau prin declarația legii, sunt de uz sau de interes public formează obiectul proprietății publice (...)* ”, iar activitatea prestată de executorii judecătorești, care sunt investiți să îndeplinească servicii de interes public, se materializează în documente care constituie arhiva birourilor de executare silită. Prin urmare, arhiva executorilor judecătorești reprezintă *instrumentum* pentru activitatea desfășurată de executorii judecătorești, care la rândul său este un serviciu de interes public, astfel că arhiva este obiect al proprietății publice a statului. În aceste condiții, Curtea reține că încredințarea arhivei privind activitatea executorului judecătoresc, care reprezintă proprietatea publică a statului, unor operatori economici autorizați conform Legii nr.16/1996, selectați prin grija Camerelor, ar fi trebuit să fie supusă dezbaterii și în Senat.

70. În plus față de prevederile supuse controlului de către autorul sesizării, Curtea constată că nu a fost respectat principiul bicameralismului nici cu privire la modificarea art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.a)]. Astfel, potrivit art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.a)], în proiectul de lege astfel cum a fost inițiat și în redactarea legii adoptate de Senat, fără modificări, se prevedea că poate fi numită în funcția de executor judecătoresc persoana care îndeplinește, printre altele, condiția de a fi cetățean român,

cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, cetățean al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau cetățean al Confederației Elvețiene. În redactarea legii adoptate de Camera Deputaților, art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.a)] prevede că poate fi numită în funcția de executor judecătoresc persoana care este cetățean român, cu domiciliul în România. Întrucât această modificare privește o condiție de acces la funcția de executor judecătoresc, restrângerea sferei celor interesați numai la persoanele care au cetățenie română și domiciliu în România ar fi trebuit supusă dezbaterii și în prima Cameră sesizată.

71. Curtea reține că o altă modificare importantă operată în Camera Deputaților și care nu a fost analizată în prima Cameră sesizată privește art.I pct.56 [cu referire la art.48³ alin.(12) și (13)] cu privire la procedura contestării hotărârii pronunțate de Consiliul de disciplină și eliminarea căii de atac a recursului la Înalta Curte de Casație și Justiție împotriva hotărârii pronunțate de curtea de apel prin care se soluționează contestațiile formulate împotriva hotărârilor în materie disciplinară de către executorii judecătorești.

72. Astfel, în proiectul de lege astfel cum a fost inițiat și în redactarea legii adoptate de Senat, art.I pct.56 [cu referire la art.48³ alin.(9) și (11)] prevedea că acțiunea disciplinară se soluționează printr-o hotărâre motivată a Consiliului de disciplină, care poate fi atacată la secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel competente, iar împotriva hotărârii pronunțate de curtea de apel se poate formula recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea pronunțată în recurs este definitivă.

73. În Camera Deputaților textul a fost modificat substanțial în sensul în care împotriva hotărârii pronunțate de Consiliul de disciplină, executorul judecătoresc, respectiv titularii acțiunii disciplinare pot face plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la Consiliul Uniunii. Plângerea se soluționează de Consiliul Uniunii, prin hotărâre care poate fi atacată la secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel

București, de către executorul judecătoresc, respectiv de titularii acțiunii disciplinare, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea pronunțată de Curtea de Apel București este definitivă.

74. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze, ceea ce contravine principiului bicameralismului (Decizia nr.472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53).

75. Pentru verificarea respectării principiului bicameralismului, potrivit jurisprudenței Curții evocate la paragraful 61 din prezenta decizie, trebuie avut în vedere: dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

76. În considerarea celor anterior expuse, Curtea reține că modificările aduse prin art.VIII, art.I pct.9 [cu referire la art.12⁵], art.I pct.67 [cu referire la art.63 alin.(5)], art.I pct.12 [cu referire la art.15 alin.(1) lit.a)] și art.I pct.56 [cu referire la art.48³] duc la deosebiri majore de conținut juridic între redactările legii adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, precum și la existența unei configurații semnificativ diferite între acestea. Evaluarea realizată presupune raportarea la criterii nu atât de natură cantitativă (pentru că pot exista numeroase modificări în Camera decizională necesare pentru corelarea reglementării, ceea ce, în sine, nu este contrar principiului bicameralismului), cât mai cu seamă de natură calitativă, de substanță a reglementării.

77. Prin urmare, Curtea reține că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești este neconstituțională în ansamblul său deoarece, din punct de vedere calitativ, modificările legii prin articolele anterior examinate duc la o deosebire majoră, substanțială, de conținut juridic al acesteia, ceea ce determină o configurație semnificativ diferită între redactările legii adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, în sensul jurisprudenței de referință a Curții Constituționale, cu consecința încălcării principiului bicameralismului, respectiv a art.61 alin.(2) și a art.75 din Constituție. Constatând neconstituționalitatea legii în ansamblul său, pentru motivele de neconstituționalitate extrinsecă enunțate, și în acord cu jurisprudența sa în materie, Curtea nu va mai proceda la examinarea criticilor de neconstituționalitate intrinsecă formulate de autorul obiecției de neconstituționalitate (a se vedea, *ad similes*, Decizia nr. 82 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2009, Decizia nr.355 din 23 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.652 din 26 iulie 2018, paragraful 78, Decizia nr. 76 din 30 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 20 martie 2019, paragraful 41, și Decizia nr.154 din 6 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.398 din 15 mai 2020, paragraful 89).

78. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii

nr.188/2000 privind executorii judecătorești este neconstituțională în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 mai 2025.

**PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE**

pentru Marian ENACHE,

în temeiul art.426 alin.(4) din Codul de procedură civilă

coroborat cu art.14 din Legea nr.47/1992

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

Prof.univ.dr. Elena-Simina Tănăsescu

MAGISTRAT-ASISTENT,

Cristina-Cătălina Turcu